

Átalakulás – Számvitel

Az egyesüléssel, illetve szétválással történő átalakulások számviteli specialitásai

Az átalakulások szabályait bemutató cikksorozatban korábban már áttekintésre kerültek az átalakulások számvitelének általános szabályai. Most az egyesülések, illetve a szétválások specialitásai kerülnek bemutatásra.

1. Átalakulás egyesüléssel¹

Az átalakulásnak azt a formáját, amelyben kettő, vagy több gazdasági társaságból (jogelődök) egy gazdasági társaságot hoznak létre (jogutód) egyesülésnek (nem szabad összetéveszteni az egyesüléssel, mint társasági formával) nevezzük.

A gazdasági társaságok egyesülése során, ha

- a jogelőd gazdasági társaság(ok) megszűnik (megszűnnek) és annak (azoknak) a vagyona a jogutód gazdasági társaságra száll át, amelynek társasági formája változatlan marad, akkor **beolvadásról** beszélünk.
- az egyesülő gazdasági társaságok megszűnnek, és vagyonuk az átalakulással létrejövő új gazdasági társaságra száll át, akkor **összeolvadásról** beszélünk.

1.1. Az egyesülések általános szabályai

Az egyesüléssel történő átalakulások esetén is az átalakulásra vonatkozó általános szabályok szerint kell eljárni a vagyommérlegek, illetve vagyonelemtárak összeállítása során, és az átalakulással kapcsolatos jogi

teendők ellátásánál. Az általános szabályokon kívül azonban az egyesülésekre vonatkozó **speciális szabályokat** is figyelembe kell venni, amelyek a következők:

- A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló törvénynek (1996. évi LVII.) a vállalkozások összefonódásának ellenőrzésére vonatkozó szabályai. A versenytörvény VI. fejezete (23-32. §) tartalmazza az ezzel kapcsolatos előírásokat.
- Az egyesülésben részt vevő gazdasági társaságok legfőbb szervei (közgyűlés, taggyűlés, tagok gyűlése) az üléseket vagy az ülések valamelyikét összevontan is megtarthatják, az egyes egyesülő társaságok döntéseit azonban ilyenkor is külön-külön kell meghozni.
- Az egyesülés során átalakulási tervet nem kell készíteni, mert az ilyen jellegű megállapodásokat az egyesülési szerződés tartalmazza.
- Az egyesüléssel érintett gazdasági társaságok döntése alapján a vagyommérlegtervezetek, illetve végleges vagyommérlegek ellenőrzése során valamennyi gazdasági társaság esetében eljárhat ugyanaz a könyvvizsgáló. Nem is lenne célszerű, például más könyvvizsgálót megbízni a jogelődök és jogutódok vagyommérlegeinek a könyvvizsgálatára. Egyesülés esetén is tiltott ugyanakkor a jogelőd, illetve jogutód társaságok könyvvizsgálóinak a felkérése a vagyommérlegek hitelesítésére.

¹ *Adorján* - Csákiné - Hadi - Lakatos - Lőrinczi - Luczné - Lukács - Pavlik - Pölöskeiné - Róth: Mérlegképes továbbképzés 2006. (MKVK OK Kft., 2006.) című anyag 4.1.7-es fejezetének felhasználásával.